

28. ZASEDÁNÍ SEKCE SDRUK ČR PRO BIBLIOGRAFIÍ
HISTORICKÝ ÚSTAV AV ČR PRAHA, v. v. I.

5. - 6. dubna 2016

ZÁPIS

5. dubna 2016

1. ZAHÁJENÍ

Jednání zahájila ředitelka Historického ústavu AV ČR prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc., vedoucí oddělení historické bibliografie PhDr. Václava Horčáková a předsedkyně sekce SDRUK pro bibliografii Mgr. Eva Svobodová.

2. KONTROLA ÚKOLŮ ZA ROK 2015

(Mgr. E. Svobodová)

Viz příloha č. 1

3. KOOPERAČNÍ SYSTÉM ANL, VYHODNOCENÍ ZA ROK 2015

(Mgr. E. Svobodová)

V loňském roce se kooperativního projektu VISK 9/I účastnilo 12 krajských knihoven, KNAV a Knihovna Kabinetu hudební historie Etnologického ústavu AV ČR. V rámci všech podaných projektů bylo zpracováno cca 19 500 záznamů. Dalších 12 institucí spolupracuje s ANL bez finanční podpory VISK 9/I. Koordinaci zajišťuje Mgr. Zdeňka Mikulecká (SVK HK), garantem VISK 9/I nadále zůstává Mgr. Eva Svobodová (SVK HK). Celkem v loňském roce přibýlo do báze ANL více než 52 tis. záznamů.

Přechod na pravidla RDA proběhl bez větších problémů. Z. Mikulecká upozorňuje na chyby:

1) Pole 338 - na stránkách NK ČR byl v prezentaci uveden údaj „jiný“ údaj, správně je „svazek“.

2) V poli 300 uvádíme termín „*Ilustrace*“, nikoli „*fotografie*“. Ilustrace nedopočítáváme. M. Příbylová z NK ČR dodá podrobné informace k této otázce, zda dopočítávat (příslib Mgr. Lichtenbergové).

(Pozn.: Dotazy ke katalogizaci, 6/2015, č. 617: „U většiny druhů dokumentů se počet ilustrací v podpoli 300 \$b nezapisuje. V RDA nicméně existuje u pravidla 7.15.1.3 alternativní možnost zapsat počet ilustrací, je-li snadno zjistitelný. V rámci interpretací pro analytický popis by tuto alternativu bylo možné používat.“)

Souhrnná zpráva o realizaci VISK 9/I za rok 2015 je dostupná na adrese http://visk.nkp.cz/dokumenty/visk9/2015/VISK9I_2015.docx .

4. KOOPERAČNÍ SYSTÉM ANL, PROJEKTY V ROCE 2016, PŘIPOMÍNKY, PLÁN REALIZACE, RDA

(Mgr. Eva Svobodová)

Projekty VISK 9/1 pokračují i v r. 2016 a budou pokračovat do doby, než se najde odpovídající systémové řešení. Všechny projekty VISK 9/1 podané pro rok 2016 byly úspěšné, kooperující knihovny budou pokračovat ve stejném složení jako v roce 2015. Nyní se jedná o spolupráci s Geografickou knihovnou.

Při žádosti o dotaci je nutné využívat aktuální dotační formuláře a pečlivě si přečíst rozhodnutí o přidělení dotace a dodržet všechny uvedené podmínky (kontrola může požadovat např. splnění podmínky propagace výsledků projektu).

Garantkou zůstává Mgr. E. Svobodová, koordinátorkou Mgr. Z. Mikulecká.

Záznamy zpracované v roce 2016 budou přijímány do báze ANL od 1.4.2016 do 28.2.2017.

Skupina pro excerpční základnu doporučila rozšířit exc. základnu o nové tituly i na úkor aktuálnosti. Mgr. Mikulecká vybírá další (nové) tituly, tituly kontinuálně zpracovávané jsou již rozděleny.

Pokud chceme poslat do db ANL tituly vydávané mimo region, je nutná konzultace s Mgr. Mikuleckou (kvůli nežádoucímu vytváření duplicit).

Upozornění - při vytváření závěrečných statistik z projektu VISK 9/1 musí být zapsán jednotný údaj o počtu zpracovaných záznamů ve vyúčtování projektu, v hlášení do SVK HK, a toto se musí shodovat se skutečným stavem záznamů odeslaných do db ANL. Není možné, aby se tyto tři údaje rozcházely!

Dotaz KNAV: Jak naložit se situací, kdy posílají do báze ANL i jiné záznamy, než z projektu VISK 9/I? SVK HK informovat jen o číslech z projektu.

5. XIX. KOLOKVIUM ČESKÝCH, MORAVSKÝCH A SLOVENSKÝCH BIBLIOGRAFŮ (BÁNSKÁ BYSTRICA)

(Mgr. E. Svobodová)

Kolokvium se uskuteční v Banské Bystrici ve dnech 9. - 11. října 2016.

Témata:

I. Hornická města v historii a v literatuře

II. Zimní sporty, centra zimních sportů (včetně významných osobností českého a slovenského sportu a významných sportovních akcí s dlouhodobou tradicí)

III. Raně gotické památky regionů

IV. Česko – slovenské vztahy a významné osobnosti Čech, Moravy a Slovenska

Termín zaslání názvů příspěvků vč. anotace je 10. 6. 2016. Zasílat přímo paní PhDr. Blance Snopkové, PhD. (veduci.bgo@svkbb.eu), Mgr. Evě Svobodové (eva.svobodova@svkhk.cz) v kopii.

Za ČR se očekává cca 8 příspěvků.

Tištěná ročenka SDRUKu za rok 2015 vychází naposled, od letošního roku bude již jen v elektronické podobě. Poslední Ročenku získají autoři v následujících týdnech.

6. SLOVNÍK ČESKÝCH KNIHOVNÍKŮ, STAV OPRAV HESEL A NOVÁ HESLA (Ing. D. Smetanová, NK ČR)

Projekt SČK vznikl v roce 2007 z iniciativy Sdružení knihoven. V průběhu r. 2014 tento projekt zaštitila NK ČR a všechna data byla předána Knihovnickému institutu. Pracovní skupinou byla vytvořena nová struktura dat a ustavena nová skupina spolupracovníků. Nadále se jedná o kooperační projekt.

Za rok 2014 bylo zpracováno 19 nových geografických hesel a do báze bylo importováno stávajících 580 záznamů v původní struktuře. Tato hesla bylo nutné strukturovat podle nových pravidel a aktualizovat.

Za rok 2015 bylo opraveno 311 hesel a vytvořeno 24 hesel nových. Též byla spuštěna nová informační stránka projektu na stránkách Knihovnického institutu (<http://ipk.nkp.cz/oborove-baze-dat/slovník-ceskych-knihovniku>).

Knihovnický institut shromažďuje i fotografie knihovnických osobností, které jsou propojeny na záznamy ze slovníku. Největší problém je s osobnostmi, které již nežijí, ale ještě neuplynulo 70 let od jejich smrti. Institut navázal spolupráci s ÚISKem, který vypsal seminář. Do tohoto semináře se přihlásilo 25 studentů, z nichž každý dostal k doplnění čtyři osobnosti, k nimž měl doplnit údaje nebo popř. vytvořit nové heslo. Celkem studenti zpracovali 78 nových hesel a aktualizovali 6 hesel. Byli upřednostněni držitelé knihovnických cen (Medaile Z. V. Tobolky, Pražský knihovník, Moravský knihovník atd.).

Cílem letošního roku je dokončení aktualizace všech importovaných záznamů. Poté je nutno zaměřit se na zpracování nových hesel (chybí zjm. ředitelné knihoven). Při výběru osobností do SČK je často problémem publikační kritérium (tato aktivita by nemusela být tak limitující). Členové pracovního týmu budou o situaci informováni.

V r. 2014 bylo opraveno 154 záznamů a vytvořeno 19 nových hesel. K 31. 3. 2016 celkem v db 697 záznamů, z toho 170 neopravených.

Více viz http://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=SCK.

Návrh E. Svobodové: dokončit aktualizaci stávajících záznamů do konce tohoto roku.

7. BIBLIOGRAFICKÁ ČINNOST ČLENSKÝCH KNIHOVEN ZA ROK 2015

Viz příloha č. 2 na konci textu

V rámci tohoto bodu byla řešena problematika rešerší pro VŠ studenty:

VK Olomouc studentům rešerše nezpracovává. V MSVK v Ostravě mají studenti povinnost v 1. ročníku si nechat vypracovat rešerši v krajské knihovně. Podle NLK je to specifikum lékařských fakult, je jich velké množství a jejich studentům je řečeno, že si ji mají nechat vypracovat ve specializované knihovně, v NLK dokonce museli zdražit. HIÚ také po dobu projektu poskytuje rešerše pro VŠ studenty a některé z nich vystavují na webu. Ve VK v Liberci také zpracovávají pro VŠ studenty. SVK Plzeň také, ale výrazně převažují elektronické rešerše, kdy knihovnice s uživatelem společně pracuje u jednoho počítače.

8. INFORMACE Z ČINNOSTI PSAB ZA ROK 2015, VYHODNOCENÍ ANKETY ANL V UNIVERZITNÍCH KNIHOVNÁCH, KTERÁ PROBĚHLA V ÚNORU 2016, STAV ANALYTICKÉ BIBLIOGRAFIE V ČR

(E. Svobodová)

Workshop Další vývoj článkové bibliografie

Dne 18. 2. 2015 se konal v NK workshop Další vývoj článkové bibliografie. Jedním z témat bylo propojování plných textů s bibl. záznamy. K této tematice by se mohla vytvořit nová PS.

Dalším tématem byla koncepce ANL a excerpční základna. Účastníci se shodli, že je třeba bázi dále doplňovat, mj proto, že při stálém nárůstu informací zjednodušuje proces přenosu relevantních informací od původce k uživateli.

Anketa k využívání báze ANL

V únoru 2015 byly osloveny městské a krajské knihovny, v únoru 2016 odborné a univerzitní knihovny. Vyhodnocení: krajské knihovny potřebují ANL ke své informační činnosti; polovina městských knihoven byla téhož názoru, polovina ANL vůbec neznala. Současné technologie umožňují rozšířit tradiční analytickou bibliografii o napojení na plné texty článků v elektronické podobě a je žádoucí toho využít a analytickou bibliografii tímto směrem rozvíjet.

Pracovní skupina pro analytickou bibliografii a koncepce analytické bibliografie v České republice

Tým připravující koncepci ANL se rozšířil o Mgr. Daniela Kindla (NK ČR) a Dr. Josefa Schwarze.

Text koncepce je dostupný na stránkách Sekce SDRUK pro bibliografii viz <http://sdruk.mlp.cz/data/xinha/sdruk/2015/Sekce/Kolokvium/Koncepce.pdf>.

Koncepce byla představena také na Knihovnách současnosti 2015 a na bibliografickém kolokviu. Počítá nadále se spoluprací NK ČR, jako ústředním článkem celého národního bibliografického systému.

Dr. Josef Schwarz hovořil o článkové bibliografii na Inforu 2015 (viz: <http://www.inforum.cz/pdf/2015/schwarz-josef-1.pdf>, <http://www.inforum.cz/pdf/2015/schwarz-josef.pdf>)

Setkání členů PSAB a pracovníků NK ČR

23. 3. 2016 proběhlo jednání s pracovníky NK ČR nad Koncepcí ANL, které moderoval Ing. Aleš Brožek. Ze zápisu z posledního jednání ÚKR, bod 1.2. Systém článkové bibliografie ANL: "Dr. Hemola za NK ČR, Mgr. Eva Svobodová za SDRUK a Ing. Brožek za ÚKR jsou garanty přípravy společného projektu. Projekt je nutno projednat s MK nejpozději do 31. 5. 2016.", PSAB a NK se však v řešení této problematiky rozcházejí.

9. CENTRÁLNÍ PORTÁL KNIHOVEN

Ing. Jan Kaňka

Téma lokálních ANL přijde na řadu v CPK až v další fázi, protože nyní je v projektu integrováno málo knihoven. Byl představen graf průniku lokálních ANL s centrálním ANL.

Krajské a okresní knihovny mají záznamy pro VISK 9/I, záznamy z regionu pro centrální ANL a záznamy z regionu pro potřeby knihovny (okresu, kraje).

<https://docs.google.com/drawings/d/1EOkFtk96fNMMMy3wizpL3mtTw0UPud5uxeM0njRlidHc/edit?usp=sharing>

Ing. Petr Žabička

Úvodní informace k CPK

CPK je určen primárně pro uživatele, ne pro knihovníky. Jsou problémy s financováním CPK na úrovni mzdových fondů v resortu kultury. Dosud je zapojena asi polovina zakládajících knihoven. Nyní se řeší zjm. AKS Clavius, ARL a Verbis. Ve spolupráci s MěK v Praze a firmou Proof & Reason proběhla úprava uživatelského rozhraní CPK. Je v plánu zlepšit statickou část (adresář, novinky, akce apod.) Spuštění je plánováno na září r. 2016. Aktuálně je v CPK asi 10 mil. záznamů knih, 1,9 mil. článků, 1,6 mil. e-zdrojů, 700 tis. periodik, 500 tis. hudebnin a 340 tis. zvukových dokumentů. Aktuálně se řeší indexace K4 MZK pro CPK. ČSN bibl. záznamy již v CPK jsou, ÚPV je v řešení. Bez přihlášení CPK vyhledává ve všech zdrojích. ANL je zaindexováno, obsahuje celkem 1,4 mil. záznamů, z toho jen část má propojení na plný text. Báze KKL s cca 500 tis. je částečně k ANL duplicitní. Je nezbytné obohatit záznamy v regionálních a oborových bázích o geografickou autoritu pro pozdější třídění na regionální hledisko. Probíhá jednání s firmou Anopress IT (Newton Media), zatím neúspěšně. CPK má obavy, že zdroj je příliš velký a tak „převálčuje“ fasety a výsledky hledání. Anopress je dobrý zdroj analytických metadat pro dokumenty ve fondech knihoven. Bibliomedica je připravena na sklizení dat pro CPK, obsahuje k 1.1.2016 871 tis. záznamů. Letos je v plánu testovat dva komerční CI (Primo a Summon spadají pod dodavatele ProQuest a v následujících měsících budou). CPK pak bude nabízet vyhledávání buď v CI nebo LI, příp. v obou. Je obtížné stanovit relevanci zjm. při obecných dotazech, u kterých není jasné, jaký jazyk je tazatelem žádán. Výsledky z CI a LI budou od sebe oddělené. Články z digitálních knihoven obvykle nejdou až na úroveň ANL a spíše se týkají celých čísel s údajem o stránce. V MZK měli problém propojit plné texty s bibl. záznamy, které měli v jiné bázi. CPK chce přejít na sklizení ČDK (ale NK ČR stále nepřevzala tento projekt od KNAV). Budou se indexovat přímo plné texty (tj. txt) přímo do Solr CPK.

Problém s deduplikací, např. báze ANL a KKL, ještě větší problém bude s deduplikací s Anopressem. Problém s dostupností článků – nemají údaje o exemplářích. Problémy s přílohami, svázanými čísly (některé knihovny mají ročníky popsány monograficky). Bude možné využít v CPK služeb MVS a DDS? Více na: goo.gl/wkJCQJ

Diskuse k propojování plných textů z digitalizace s bibl. záznamy

V MZK zkoušeli propojovat plné texty z Lidových novin. Nyní řeší automatické linkování nad novými daty z projektu NDK.

V Liberci skenují články a skeny poté přivazují k bibl. záznamům.

V SVK HK propojují bibl. záznamy článků ručně.

Žabička: Pokud je v bibl. záznamu článku ISSN, ročník, číslo a strana, pak lze propojovat. Plné texty z projektu ANL+ jsou nyní v Krameriovi MZK.

Dotaz PhDr. Horčákové (HIU), zda dělal tým CPK analýzu využívání databází potenciálně integrovatelných do CPK? Proč je konkrétní využití konkrétní databáze takové a podle toho je nastavena nabídka pro uživatele a zobrazování výsledků?

Odpověď Ing. Žabičky: Analýza se neprováděla, ale relevanci u lokálního indexu nastavit lze. Mgr. Maixnerová (NLK): Toto by bylo obtížně zjištěitelné, v tabulce zdrojů pro CPK uváděla, zda-li je zdroj prohledáván Googlem.

Mgr. Svobodová (SVK HK): V případě dokumentů je SK ČR řazen jako poslední zdroj pod výsledky z katalogů knihoven. Bude tomu tak i v případě článků? Bude ANL nadřazeno nad výsledky z regionálních článkových bází? Dle Ing. Žabičky Mgr. Lichtenbergová odmítla na jednání Rady CPK ANL jako agregátora (takto byla báze ANL definována v Konceptu analytické bibliografie), který by při zániku instituce přebíral i jejich analytické báze. Upozornil na funkce WebArchivu, který již toto činí nebo by měl činit, protože databáze jsou součástí webu.

PhDr. Horčáková: S oborovými bázemi je při ukončení činnosti instituce, příp. projektu velký problém. Dle Žabičky by toto mělo být téma pro KNAV, protože se většinou jedná o výstupy z výzkumných projektů. Dr. Horčáková ale při jednání s AV ČR neuspěla. Dodává, že by se měly rozlišovat odkazy na plné texty veřejných a autorsky chráněných dokumentů. Dle Ing. Žabičky je toto v řešení, v CPK budou brát informace přímo z Kramerii, kde tyto údaje uvedeny jsou.

Mgr. Svobodová: Jak CPK počítá s oborovými bázemi? Ing. Žabička: Je vytvořen seznam, pokud to bude možné (technické a právní předpoklady), pak budou oborové db zapojeny. Další otázkou je, zda chceme v CPK faktografické databáze (např. TDKIV)?

Mgr. Pavlína Doležalová

Dle projektové dokumentace CPK se počítá se zapojením báze ANL, článkovými bázemi krajských knihoven a dalších odborných institucí. ANL je již v Centrálním portálu integrováno, nyní je třeba vyřešit už jen drobná nastavení (např. zobrazení vyexportovaných záznamů), další článkové báze přibývají. V případě krajských knihoven zatím nebyl domluven jednotný postup. Některé ze zakládajících knihoven regionální článkovou databázi ve svých katalogích mají a chtějí ji také do CPK integrovat tak, aby později CPK plně nahradilo jejich stávající el. katalog. Bylo by dobré vyřešit dostupnost plného textu u těch záznamů v ANL, které nejsou volně a online. Jednou z možností je tzv. garance plného textu té knihovny, která poskytla bibl. záznam do ANL (údaj v 910\$a). Ochotu/neochotu se stát garantem vyjádřily členské knihovny sekce SDRUK pro bibliografii v listopadu 2015. Předmětem diskuse je, jak by garance mohla být řešena v CPK a co má být poskytováno z regionálních analytických záznamů do CPK. Knihovny, které články nevystavují ve svých katalogích a zpřístupňují je jen prostřednictvím ANL, nemusí nic řešit. Ostatní knihovny, které do ANL posílají jen část záznamů, nebo posílají vše a zároveň vše také vystavují ve svých lokálních el. katalogích, budou zřejmě muset učinit po domluvě s CPK takové rozhodnutí, které eliminuje duplicitu již na straně zapojené knihovny poskytující data do CPK.

Zapsala Mgr. Pavlína Doležalová, 5. – 6. 4. 2016

Upravila Mgr. Zdeňka Mikulecká, 21. 4. 2016

PŘÍLOHY:

Příloha 1: Kontrola úkolů za r. 2015

Příloha 2: Bibliografická činnost členských knihoven za rok 2015 (členové sekce)

Příloha 3: Tištěné bibliografie za rok 2015 (Mgr. A. Vitásková)